

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Resolutorium dubioru[m] circa celebratione[m] missa[rum] occurrentiu[m]

Heynlin, Johannes

Colonie, 1501

VD16 H 3452

Arti. i. Resoluit decem dubia que oriuntur circa agenda [et] dice[n]da
an[te] missam

urn:nbn:de:hbz:466:1-34702

Sextum

vii
Sol. Quid si quis omittat aliquid predictorum
Quāuis cōsecret. scienter tamē vel ex ignorantia crassa omittēs
grauiter peccat. vt etiam circa superiora dictum est. **Dubiū**

¶ **Capitulū sextū de dubijs que occurrunt in ceremonijs
consuetis z obseruandis in missa z circa eam tam in agēdis
q̄ in dicendis. tres includens articulos.**

¶ **Resoluens decem dubia q̄ oriunt̄ circa agenda z dicenda ante missam.** **Arti. i.**

I **Utrum celebraturus missam aliquid specialiter agere debeat an
te missam.**

Sol. Sic cum eīm omne quod agere intendimus per studium. conside
rationis preuenire debeamus. vt sic ad id quod agendum ē pres
paremur maxime decet z fiat circa hoc dignissimū officium. ne
quis im preparatus accedens. iudiciū sibi māducat z bibat. Pre
requitur itaq̄ debita ac sufficiens preparatio sacerdotis. qua ita
efficiatur dispositus z idoneus vt digne ad celebrandū possit ac
cedere. Vñ z scriptū est. Ante orationem p̄para animā tuā

ii **In q̄ consistat debita z sufficiens p̄paratio sacerdotis celebraturi.** **Dubiū**
Sol. Preparatio illa consistit in debita z sufficienti p̄scientie mundifica
tione z adoratione. que p̄requirunt debitā sup̄p̄tus p̄barōem. id
est diligentē p̄scientie sue examinatōem. s̄m q̄ apostolus Corin
thēos monet ita scribens. Probet autē seipsum homo.

Et ita ex toto tria in genere res
quirunt ad debitam sufficientē z
dignam preparationem. scilicet

Probatio
Purgatio conscientie
Adornatio

iii **Qualiter z in q̄bus quis seipm probare z examinare debeat**

Sol. Primo z añ omnia debet cum diligentia conscientia suam discus
tere z examinare. p̄sertim a p̄xima p̄fessione debite facta. si ne in
terea incidit in excomunicatōnem irregularitatē vel suspensio
nem. aut alid aliud huiusmodi impedimentum. Secundo
diligenter p̄spicere debet si ne interea aliqua mala precipue mort
talia comiserit. si ne aliqua bona ad que obligatur omiserit. vl' ne
gligenter p̄soluerit. Tercio. si aliqua huiusmodi inuenerit. an ex
toto corde de istis doleat. z ea p̄pter deum quem offendit detes
stetur. Quarto. an habeat firmum propositum emendandi vi
tam suam. z ab omnib; mortalib; cauendi in futurū. p̄pter deum.
Quinto. an intendat omnia confiteri anteaccessum ad celebra
tionem z iuxta arbitrium confessoris pro eis satisfacere. Sexto.
vtrum habeat rectam fidem cum debita intentione z conatu ad
debite z deuote celebrandum. Septimo. an debitam diligentia
am in discussione z examinatōne predictorum adhibuerit. Hec
diligenter animaduertant sacerdotes concubinarij. lusores cras
pulosi. ebriosi. z alij consimiles in damnabili statu videntes. pen
sentes studiose qualiter ad celebrandum accedant. z q̄ eos vltio

Capitulum

Divina expectet.

iii Quanta requiritur diligentia in examinatione predicta ut sufficiens reputetur et debita.

Sol. Tanta requiritur quantum quis faceret in magno et arduo negotio pro magna et ardua relucanda aut gravi incommodo vitando et iuxta possibilitatem humane fragilitatis. Unde si quis huiusmodi diligentiam conscientie sue examinatione non fecerit. Indigne ad huius sacramenti celebrationem atque sumptum accedit. quod impare paratus. et ita dominici corporis et sanguinis reus iudicabitur. Quomodo possit quis esse aut fieri certus et debitam et sufficientem diligentiam in praeterea discussione fecerit.

Sol. Ex quo hic non requiritur evidens certitudo. cum illa absque divina revelatione haberi non possit. sed exigat solam certitudinem moralis sive civilis sicut in alijs agibilibus humanis potest quis ex probabilibus coniecturis post examinationem de debita diligentia factam satis scire et certus esse an debitam diligentiam fecerit vel non fecerit in discussione praecedenti. et hoc sufficit quemadmodum etiam dictum est supra ca. ij. arti. ij. de certitudine essendi absque peccato mortali.

vi In quo consistat debita et sufficiens conscientie purgatio
Sol. Talis consistit post debitam examinationem factam in peccatorum praesertim mortalium et aliorum impedimento si que per discussionem inuenta fuerint. totali et omnimoda remotio vel expulsionem. Ad quam expulsionem tria praecipue requiruntur. Primum est vera et perfecta contritio et peccatorum detestatio. pro quam deus (que offendit) reconciliat. Secundum est pura et integra confessio. Tertium est recta et debita absolutio. Non enim sufficit quod accedens ad celebrandum sit per contritionem reconciliatus deo. sed etiam requiritur quod sit reconciliatus ecclesiae. ut digne suscipiat sacramentum unitatis ecclesiae quod fit per absolutioem. quam praeparat confessionem. Et ideo si quis in peccato mortali exis quantuncumque contritus ad celebrandum accedat non confessus et absolutus mortaliter peccat nisi in casu sequenti.

Dubium

vii Quid agendum sit si quis non possit habere copiam confessoris
Sol. Differat quousque confessorum habuerit. et hoc si sine scandalo fieri possit. Si autem scandalum imineat celebret cum contritione et proposito confitendi tempore congruo. Si tamen ex negligentia sua confessor desit specialiter doleat.

viii Quibus ornamentis conscientia celebraturi debeat esse adornata.
Sol. Necessesse est quod celebraturus sit ornatus recta fide. debita intentione. et sufficienti conatu ad digne celebrandum. Decens est etiam ut sit ornatus humilitate. castitate. iusticia et ceteris virtutibus quae per vestes sacerdotales significantur.

ix Utrum celebraturus teneat dicere horas canonicas ante celebrationem.
Sol. Ad minus teneat dicere matutinas ante celebrationem. alioquin mortaliter peccat. Ad alias autem horas non teneat ante missam. nisi aliqua specialis constitutio eum ad hoc obliget. Congruum tamen est ut dicant praeterquam ante celebrationem. et in ceteris observet consuetudo dyocesis.

Sextum

Sol. **Dubium**
Utrū sint aliqua alia dicēda vel agēda ante celebratōem missę. In hoc attēda ē psuetudo dioceſ vel regionis sue. Ubi vbi cōsuetū ē dicere istos ps. Quā dilecta. Benedixisti Inclina. Credi di. De profundis. cū quibusdā ps. et collectis. Vel etiā quāda psalms et orōnes ad lotionē manū et induitiōne sacraz vestīū. et in accessu ad altare nō sunt ista omittenda. Solet etiā p̄mitti p̄fessio generalis publica et osculatio altaris apud quosdam thurificatio et suo modo etiam obseruanda sunt.

¶ Resoluēs quattuordecim dubia occurrētia circa dicēda et agēda in missa. **Arti. 4.**

I Sol. Que sint dicēda et agenda in missa. et quomodo Omnia illa sunt dicēda et agēda eo modo quo ordinatio ac psuetudo dioceſis vel religionis celebrantis obseruari precipit

ii Sol. Utrū sacerdos in missa possit aliquid aliud dicere quā in missali teneat.

Sol. Magis expedit quod nihil aliud dicat. p̄t tñ cogitare aliquid ad deuotōes citatā Ubi si affectū habeat ad aliquid dicēda. illa cogitet mēte

iii Sol. Utrū verba canonis debeant dici secreta. sic et orōes que secreta vocant

Sol. Sic propter multas causas quas non est opus hic recitare

iiii Sol. Utrum cetera preter canonem et secretam vel secretas si plures astant debeant alta et aubibili voce dici

Sol. Sic. nō em̄ sine cā ecclia fecit distinctōem inter canonē et alia dicēda. p̄ hoc em̄ excitant astātes. Si tñ solus ministrans assist. q̄ for

v Sol. Utrum sacerdos cupiens aliquorum noiatū habere memoriā possit ante celebratōem hoc facere.

Sol. Expediit ut ita faciat. presertim si publice sit celebraturus vel si multoz memoriā noiatū habere velit. Sicut etiā expediit ut celebraturus volens dicere aliquid sp̄cia p̄ maiori deuotōe excitāda circa sumptionē sacramēti. hoc faciat ante celebratōem. vel etiam sub celebratione si missa in notis canteretur.

vi Sol. Utrum requiratur attentio celebrantis circa dicēda et agenda. Quādamodū nō necessario requirit actual' intētiō. ut sup. ca. iij. ar. ti. iij. circa resolutōem terciij dubij dictū ē. Ita etiā nō necessario requirit actualis et p̄tina attentio. s̄t actualis tñ attentio sp̄ necessaria ē

vii Sol. Utrū ad digne et debite celebrandū requiratur deuotio in celebrante

Sol. Deuotio duobus modis p̄t accipi. Primo p̄ volūtate p̄mptēra dendi se ex dilectōe ad ea que p̄tinet ad dei famulatū. Secūdo p̄ feruore dilectōis que mens cū quadā suauitate et delectatōe cleuet ad deū. Et s̄m utriusque modū duplex potest esse deuotio. Quedam